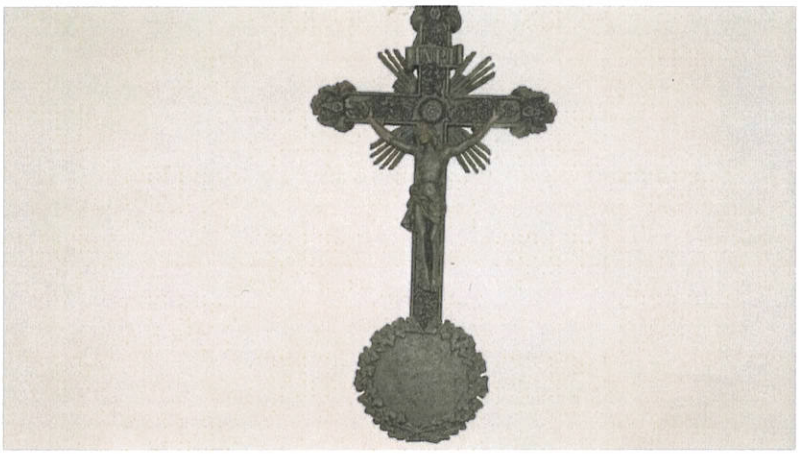
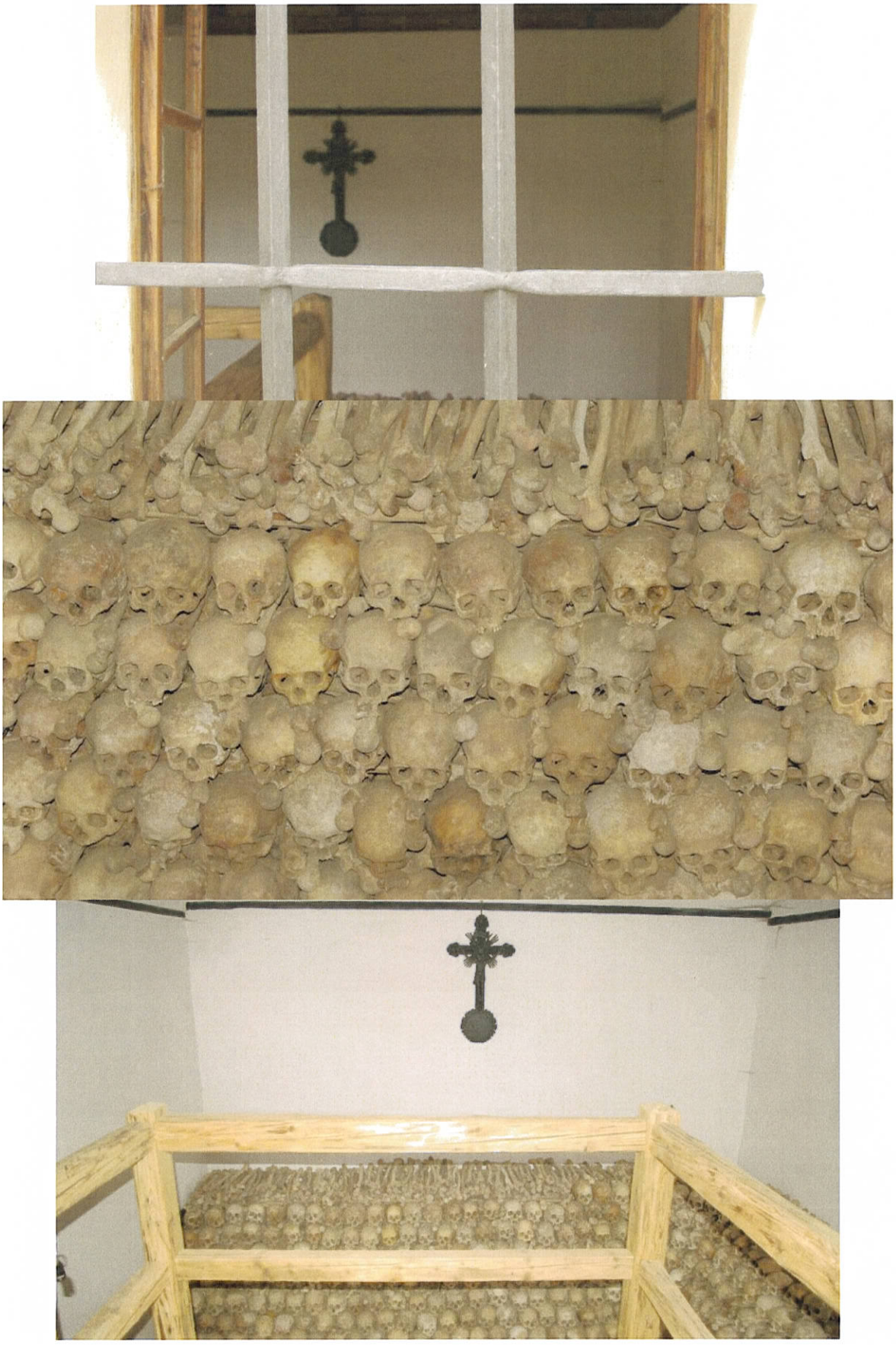
Kostnice v Markvarticích ukrývala ostatky asi 3000 lidí. Výzkum překvapil i experty

Zrekonstruovaná kostnice v Markvarticích napovídá, jak může fungovat občanská společnost. Zapsanému spolku Přátelé Markvarticka se totiž ve spolupráci s odborníky podařilo pietně uložit nečekaně nalezené velké množství kosterních pozůstatků z areálu kostela sv. Jiljí. Jedním z míst, kam se teď mohou návštěvníci obce podívat, je právě zmíněná kostnice.

Kostel sv. Jiljí je charakteristickým centrem obce Markvartice a zároveň nepřehlédnutelnou dominantou širokého okolí. V písemných dokladech se o něm hovoří už ve 14. století a svou současnou podobu získal přestavbou ve druhé polovině 18. století. Obklopuje ho pískovcová ohradní a opěrná zeď. Kolem kostela byl až do počátku 20. století starý hřbitov.

Sousední kostnice (márnice) představuje jednoduchou stavbu se stanovou střechou. Vlastní kostel tvoří jediná loď s plochým stropem. Osvětlují ji dvě trojice zaklenutých oken na jižní a severní straně. V západní straně lodi je hudební kůr s varhanami. Výzdoba uvnitř překvapí poměrně velkou rozmanitostí a zachovalostí, i přes několikanásobné vyloupení na konci 90. let.

V kostnici byly uloženy asi 3 000 lidí

Sousední kostnice je součástí kulturní památky markvartického kostela a celý komplex byl zapsaný do seznamu kulturních památek České republiky. Od roku 2011 náleží obci Markvartice a od té doby pokračuje snaha památku zachránit. Po nečekaném objevu kosterních pozůstatků, které byly ve zdevastované kostnici uložené a zakryté břidlicovou navážkou, se na podzim roku 2011 skupina místních nadšenců pustila pod dohledem archeologů a antropologů do vyklízení márnice.

„Byly to hodiny a hodiny práce, kdy jsme zároveň část zachovalých kosterních ostatků vytřídili a očistili. Ze začátku jsem z toho měla špatné spaní, ale postupem času jsem si zvykla. Antropologové odhadují, že v márnici byly uloženy až 3 000 jedinců. Nejzachovalejší ostatky jsme vrátili do zrekonstruované márnice, větší část jsme na podzim 2013 přepohřbili do společného hrobu na současném místním hřbitově. Najdete jej vlevo od středové cesty ve druhé řadě hrobů od vstupu na hřbitov," přibližuje členka Spolku Přátel Markvarticka Romana Tomášů s tím, že do budoucna hrob ozdobí sazenicemi mateřídoušky.

Při rušení starého hřbitova a přemisťování ostatků do márnice byly vyzvednuty pouze velké kosti a ostatní pravděpodobně zůstaly v zemi. „Zaznamenali jsme naprosté minimum dětských kostí kromě lebek a drobných kůstek ruky a chodidel dospělých jedinců. Pro zkoumání jsme měli hlavně lebky, dlouhé kosti horní i dolní končetiny a pánve," říká Marcela Víšková ze společnosti Labrys, o.p.s.

Překvapivé výzkumné poznatky

Antropologové zjistili, že zastoupení pohlaví bylo v podstatě vyrovnané, věk dožití se pohyboval od 13 do 60 a více let. „Velmi zajímavé byly nálezy patologických změn. Jednalo se o dobře zhojené i velmi komplikované zlomeniny, úrazy lokte nebo kotníku. Největší skupinou byla artróza velkých kloubů a páteře. Určili jsme i několik nesporných případů syfilis, ale také například jednu stehenní kost člověka s trpasličím vzrůstem, který měřil přibližně 134 centimetrů," dodává antropoložka.

V márnici, která má teď i novou střechu, je v místě původní podlahy dřevěná plošina, ze které mohou návštěvníci pohlížet do kostnice. Kosti jsou vyrovnané v několika vrstvách, zajímavé nálezy zůstaly na povrchu, aby byly přístupné k nahlédnutí zájemcům nebo odborníkům. Na stěně proti vstupu visí starý kříž, který byl objeven mezi ostatky při vyklízení márnice.

Návštěvu tohoto místa si můžete vyjednat na emailu Spolku Přátel Markvarticka nebo prostřednictvím obecního úřadu. V Markvarticích a přilehlých obcí se určitě nechte okouzlit i zdejší lidovou architekturou. Jsou to především roubené chalupy, stodoly a statky z počátku 19. století.